

REIVINDICACI3N DAVANT LA REFORMA EDUCATIVA

400 intel·lectuals reclamen més humanitats a les escoles

► Un manifest demana a la Generalitat que impedeixi a la LOMCE arraconar la matèria

► Advoquen per usar tant les noves tecnologies com els formats tradicionals

MARÍA JESÚS IBÁÑEZ
BARCELONA

No només la filosofia, també les llengües estrangeres i les clàssiques, l'art i les seves expressions, la literatura universal i la ciència bàsica, els grans relats religiosos... La formaci3n humanística reivindica tenir un lloc a les aules catalanes, que se li dispensi un tracte de «discriminaci3n positiva», mitjançant «f3rmules intel·ligents que la introdueixin en els currículums escolars i universitaris en equilibri amb les disciplines tècniques». Així ho reclamen, almenys, 400 intel·lectuals que han firmat el manifest *Unes humanitats amb*

futur, que demà entregaran a la consellera d'Ensenyament de la Generalitat, Irene Rigau, i al secretari general d'Universitats, Antoni Castellà, i en el qual apellen a «no confinar-les en les carreres de lletres» per estimular l'adquisici3n de pensament crític en els alumnes.

El document, promogut per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i la facultat de Teologia de Catalunya, i subscrit, entre altres, per Rafael Argullol, Vict3ria Camps, Francesc Torralba i Salvador Giner, insisteix en el fet que, a més de valer-se de les noves tecnologies, les humanitats «no han d'abandonar els formats tradicionals». «Seria convenient fomentar el gust per la lectura, l'escriptura i el coneixement dels clàssics», recull el manifest.

A PROP3SIT DE LA LOMCE // El text, que ja es va començar a gestar el 2011, es fa públic ara, en un moment de «seriosa preocupaci3n» per l'impacte de l'entrada en vigor de la llei orgànica per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE), on matèries com la filosofia i la cultura clàssica que actualment es poden escollir com a optatives a l'ESO perden pes específic,

accions

MÉS LECTURA I CULTURA CLÀSSICA

► **Llegir i comprendre el que s'ha llegit és, des de ja fa tres anys, l'objectiu del pla d'impuls de la lectura que han posat en pràctica 610 escoles i instituts catalans, dins del pla global per combatre el fracàs escolar. L'esperit de la iniciativa, que implica, entre altres coses, que els alumnes dediquin al col·legi mitja hora diària a la lectura, és també el d'estimular el gust pels llibres.**

► **A més, en els tres primers cursos de l'ESO, els centres poden oferir Cultura Clàssica com a optativa. A diferència d'altres matèries, que no s'imparteixen si no arriben a 10 estudiants inscrits, aquesta assignatura no està supeditada al nombre d'alumnes matriculats.**

van alertar els promotors del document.

Entre les propostes plantejades pels firmants se suggereix, per exemple, que els alumnes de secundària estudiïn hist3ria sagrada, una matèria que resulta bàsica per comprendre el paper que durant segles va exercir el catolicisme en la filosofia i en l'art, en lloc de les assignatures de religió i valors ètics que preveu la llei del ministre José Ignacio Wert i que, en opini3n d'aquests experts, aconseguiran separar encara més els alumnes.

DISFRUTAR DE LA LECTURA // A vegades, és tan senzill com «aprendre a disfrutar d'activitats com la lectura, anar a un museu o assistir a un concert, que no són experiències i aventures immediates, sinó que requereixen esforç i capacitat de ser espectador i de comprendre una obra d'art», va indicar la filòsofa Vict3ria Camps.

Així mateix recomanen que les autoritats educatives estableixin «un cànon obert d'autors i obres que resumeixin el coneixement humanístic que tothom hauria d'assimilar». ≡

Existeix un periodisme de les xifres rodones. No hi ha any en què no es commemori algun múltiple de 100 o de 25, ja siguin compositors, pintors, batalles, victòries o derrotes, que també valen. L'any 2014 toca el tricentenari de la pèrdua de les llibertats catalanes per una confrontació europea en la qual vam elegir malament i el nostre candidat ens va deixar amb el cul a l'aire. Gràcies a aquells fets estem avui immersos en una consulta que ha ficat Catalunya en l'agenda d'importants institucions mundials. No sembla que a curt termini les pretensions secessionistes hagin de culminar amb èxit, però almenys hi ha hagut avanç. Potser és insuficient, però realment és nota-

Al contraatac

Joan Barril

Memòria selectiva

ble. S'ha acabat la democràcia vertiginosa. Ara tot va de manera lenta i és preferible la pluja fina durant molts anys que el temporal d'unes hores.

De tota manera, els partidaris del tricentenari no sembla que estiguin per la tasca de commemorar altres derrotes igualment doloroses i potser més pròximes. La setmana que ve, el dia 26 de gener, es compliran 75 anys del moment en què les tropes franquistes del general Yagüe van entrar a Barcelona. El camí de l'exili ja havia estat agafat dies abans. Les carreteres que anaven cap a França estaven plenes a vessar de fugitius confiats que els veïns del nord els tractarien millor que els seus adversaris que venien del sud. Es calcula que durant els últims mo-

ments de la guerra prop de 460.000 ciutadans espanyols, 170.000 dones i nens, van travessar la frontera i van ser internats en inhumans camps de concentració. Més endavant, sota el règim de Vichy, uns 10.000 espanyols van ser deportats als camps de concentració nazis, tal com va relatar **Montserrat Roig** al seu magnífic llibre sobre la qüestió.

Els derrotats

Tota commemoració té la seva ideologia, però no és bo que es negui el patiment dels nostres compatriotes i se silencii la barbàrie d'enviar mig milió de persones amb els seus carros, les seves ferides i les seves maletes cap a un futur incert. A

vegades, als que recordem els derrotats se'ns anomena *guerracivilitats*. És fàcil denunciar els partidaris de la memòria col·lectiva quan s'està tan bé en un món en el qual els vencedors no tenen ni la més mínima intenció de recordar. A vegades hi ha motius per sospitar que l'evocació del 1714, per legítima que sigui, és una manera d'ocultar el dolorós transitar pels nostres camins de les cendres del gran incendi espanyol.

Catalunya va ser subjugada per **Felip V**. Però poca cosa hem après de la història si glorifiquem els catalans de fa tres segles i es persisteix en l'oblit dels catalans vençuts que van ser els nostres avis. La memòria històrica és una llavor que té molts camps en els quals plantar-se. =

«S'ha de trencar el mur entre la facultat i el carrer»

FERRAN NADEU

Estudia segon de Filologia Catalana a la Universitat de Barcelona, es descriu com «un friqui de la literatura» i és un dels 400 firmants del manifest *Unes humanitats amb futur* (<http://humanitats.espais.iec.cat>), que reivindica els desprestigiats estudis d'humanitats com a motor d'un món més «bonic, humanitzat, lliure i feliç».

–¿Què li sembla tan excitant d'un sintagma nominal i un sintagma verbal?

–Si no hi trobes una aplicació pràctica, com escriure bé o entendre determinats fenòmens lingüístics, no en té res d'excitant. A vegades als diaris hi ha errors tan bàsics com de concordança entre subjecte i predicat que no es produïren amb una bona base de gramàtica i sintaxi.

–Ai, ai, ai. Ja veig a venir que em tornarà l'entrevista corregida amb boli vermell.

–[Riu] Ja sé que als diaris es treballa amb premsa... A l'ordinador tinc una carpeta que es diu *Meravelles ortogràfiques* on guardo errors de pàgines de premsa, de cartells del súper, de tuits de polítics...

–Era bo en ciències. ¿La decisió d'estudiar lletres va causar un daltabaix a casa seva?

–Un daltabaix no, però no és el que els va fer més il·lusió del món. Al final la conclusió va ser: «Si t'agrada, endavant». Molts dels que van fer el batxillerat humanístic amb mi van elegir Dret perquè deien que tenia més sortides. ¿Quatre anys estudiant lleis perquè té més sortida?! Al final aquest pragmatisme acaba frustrant. Xavier Sala i Martín

Eloi Bellés

Benvingudes siguin les lletres. Als 19 anys, aquest aprenent de filòleg demana unes humanitats més populars.

PER Gemma Tramullas

va dir a la tele que va estudiar Econòmiques per fer-se ric. ¿On queden el sentiment i la vocació?

–¿La manera d'ensenyar llengua, literatura, filosofia, història o arts contribueix a veure-les com una cosa arcaica?

–En part és culpa nostra, perquè ens hem quedat tancats al nostre món. A mi m'agrada molt la literatura medieval, però per desgràcia a batxillerat només et fan llegir els fragments bèl·lics de *Tirant lo Blanc*, que són tots iguals, en comptes dels eroticoamorosos, que tenen més gràcia. ¿Per què és més literatura *El Quixot* que una novel·la negra? ¿*La caputxeta vermella* és literatura? Potser la clau seria trobar la manera de trencar el mur entre la facultat i el carrer.

–¿Com?

–En aquest sentit m'agrada molt el manifest perquè, a més de plantejar els problemes, també proposa solucions. Per exemple, que hi hagi humanitats a totes les carreres, perquè tan important és saber escriure un sonet com un article de divulgació científica. O ara que ha tornat el tema de l'avortament... Les humanitats et donen eines per poder formar-te la teva pròpia opinió. Estudiar lletres no vol dir empassar-se totxos, sinó aprendre a entendre les coses i a ser crític.

–Va néixer a Vilada, un poble del Prepirineu que no arriba als 500 habitants. ¿Com cal·lora la seva voracitat lectora de nen?

–El bibliobús. Cada dijous, fins que vaig acabar la primària, anava a llegir al bibliobús. Vaig estar molt temps llegint còmics, fins que vaig fer el salt a la novel·la. Si li digués amb quin autor em vaig enganxar a llegir...

–¿Amb qui?

–J. K. Rowling. *Harry Potter* es va convertir en un vici en la meua vida, encara que el clic es va produir a quart de l'ESO, quan vaig descobrir Kafka. Tenia una professora que veia les humanitats en aquest sentit de formar l'esperit crític de la gent, i es va saltar la llista de lectures de la Generalitat per fer-nos llegir *La metamorfosi* en castellà.

–De J. K. Rowling a Kafka. ¿Quin salt!

–Llavors no ho va entendre ningú, però a poc a poc anaves entenent coses. Tinc una professora que diu que la gràcia de la filologia, la literatura o qualsevol branca de les humanitats és, en part, saber trobar referències entre les coses, lligar caps que després et serviran de clau interpretativa. =

Quatre-cents intel·lectuals es mobilitzen en defensa de la filosofia a l'escola

Reivindiquen més presència de les humanitats en totes les etapes

MAITE GUTIÉRREZ
Barcelona

Allunyar-se de les humanitats empobreix i aïlla. Aquestes disciplines han configurat la cultura occidental des dels seus inicis i, tot i així, el saber humanístic perd terreny en la societat actual. Per això un grup d'intel·lectuals s'ha mobilitzat per defensar la presència i la vigència de les humanitats, en especial de la filosofia, en totes les etapes educatives. El manifest *Unes humanitats amb futur* l'han promogut tretze personalitats de la cultura i el pensament –Salvador Giner, Armand Puig, Rafael Argullol, Victòria Camps, Jordi Llovet, David Jou, Francesc Torralba...– sota el paraigua de l'Institut d'Estudis Catalans i la facultat de Teologia de Catalunya. Prop de 400 intel·lectuals i institucions ja s'hi han adherit i els seus impulsors el presentaran demà a la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, i al Secretari general d'universitats, Antoni Castellà.

Els signants senten una "intensa preocupació" sobre la situ-

El manifest 'Unes humanitats amb futur' recomana llegir autors clàssics durant l'ESO

ció de les humanitats en els plans d'estudis, situació que s'"agreuja" amb la posada en marxa de la Lomce, la llei educativa aprovada pel PP, van alertar ahir durant la presentació del manifest. Les disciplines humanístiques més perjudicades de la llei Wert són la filosofia i l'ètica, que només seran assignatures obligatòries en un únic curs, primer de batxillerat. En els altres nivells passaran a ser matèries optatives. La degradació de la filosofia s'agreuja amb el currículum que ha elaborat el Ministeri d'Educació, segons denuncien els professors. Tant en l'optativa d'ètica de 4t d'ESO com en filosofia de 1r de batxille-

L'assignatura de filosofia és la més perjudicada per la llei Wert; a la imatge, *L'escola d'Atenes*

Principis del manifest

■ "Les darreres transformacions en el món de l'ensenyament, els vastos processos culturals de canvi i les convulsions en la situació econòmica i política, amb el predomini de la lògica del mercat capitalista, són factors que incideixen en el creure de les humanitats. Les humanitats han configurat la cultura occidental des dels seus inicis mitjançant un lligam amb les ciències i la tècnica, el qual es manifesta sobretot en el Renaixement i es perllonga fins a la modernitat. Aquest lligam es fonamenta en l'esperit crític i dialogal, la democrà-

cia, la tolerància, el respecte a la ciència, el pluralisme de creences i el coneixement filosòfic. Allunyar-se de les humanitats empobreix i aïlla. Occident ha forjat una visió del món en la qual l'autonomia i la dignitat de la persona i la seva constitució espiritual són la base d'un sentiment comú. (...) És urgent sortir de l'analfabetisme funcional i simbòlic, que deixa grans buits en el sistema de referències personals i col·lectives i permet submissions i manipulacions. (...) La cultura humanística és una inversió necessària."

rat han introduït continguts d'emprenedoria, i els alumnes hauran d'aprendre a crear empreses –vegeu *La Vanguardia* del 14 de gener-. Precisament, una de les causes del retrocés de les humanitats és la visió "ex-

El deteriorament de la cultura i el pensament "s'agreuja" amb la Lomce

cessivament economicista i utilitarista" que impera avui dia, cosa que porta a considerar aquestes disciplines com a inútils, va apuntar Camps. Ho són? Els propulsors del manifest responen amb un no rotund. "La cul-

tura humanística és una inversió necessària", afirmen. Amb aquest coneixement es combat l'empobriments del pensament, les submissions i manipulacions, alhora que es promou l'autonomia intel·lectual i la dignitat de la persona. La declaració inclou una sèrie de propostes concretes que millorarien la formació dels alumnes. "Les llengües i la literatura, la filosofia, la història i les arts són els pilars fonamentals de la civilització i la cultura. Per això és imprescindible garantir que tothom sàpi-

UNIVERSITATS

L'ACUP canvia de president

■ El rector de la Universitat de Lleida, Roberto Fernández, presidirà a partir d'ara l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP). Fernández pren el relleu al rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, Ferran Sancho. El rector de la Politècnica de Catalunya, Enric Fossas, exercirà de vicepresident i Sancho continuarà com a secretari durant aquest període.

ga parlar, llegir i escriure de forma correcta", assenyalen en primer lloc els signants. En aquest sentit, recomanen la lectura d'escriptors clàssics durant l'ESO, així com els grans relats de la Bíblia –antiga història sagrada-. No té cap sentit, assenyalen, dividir els alumnes entre religió i ètica, com fa la Lomce. També demanen que es doni més valor a l'estudi del grec i el llatí i que s'estableixi un canó obert d'autors i obres que ressumeixin "els fruits del coneixement humanístic que tothom hauria d'assimilar".

Quant a la universitat, aposten per una connexió real de tots els sabers. Així, creuen que els currículums de carreres tècniques podrien incloure continguts propis de les humanitats. "No es poden confinar les humanitats a les carreres de lletres; les ciències necessiten les humanitats, i les humanitats no es poden desvincular de la ciència", apunten. Aprofitar més bé els nous suports tecnològics, sense oblidar els formats de difusió tradicionals, o col·laborar amb els mitjans de comunicació són altres recomanacions d'aquests pensadors.●

L'«Antígona» de Sòfocles dins del Festival de Teatre Grecollatí a Tarragona ■ J.C. LEÓN

Reivindiquen que es torni a l'estudi de les humanitats

■ Un manifest proposa el retorn als clàssics i la lectura de la Bíblia a l'ensenyament ■ L'han signat 400 intel·lectuals

Mireia Rourera
BARCELONA

“Les humanitats són l'eix de la cultura europea; són fonamentals per construir un pensament crític, lliure, i per dialogar”, va afirmar ahir Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC). Puig va recordar que “Europa està perdent el seu caràcter i s'està empobrint”. Aquest intel·lectual, juntament amb el president de l'Institut d'Estudis Catalans, Joandomènec Ros; la filòsofa Victòria Camps, i el físic David Jou, va presentar ahir el manifest *Humanitats amb futur*, subscrit per 400 professors i intel·lectuals, en què reivindiquen el retorn a l'estudi de les humanitats i reclamen amb urgència “sortir de l'analfabetisme funcional i simbòlic” en què vivim, que deixa “grans buits en el sistema de referències personals i col·lectives i

Les frases

“Cal la Bíblia per entendre el sistema de símbols d'occident. El món religiós és estrictament cultural”

Victòria Camps
FILÒSOFA

“Atenes, Roma i Jerusalem són les tres ciutats que determinen la identitat europea”

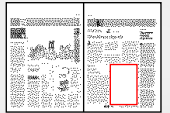
Armand Puig
DEGÀ DE LA FACULTAT DE TEOLOGIA DE CATALUNYA

permet submissions i manipulacions”. El manifest, que es va començar a gestar fa dos anys, es presenta ara “amb urgència”, ja que la reforma educativa del ministre Wert arracona l'ensenyament humanístic i el pensament.

Els intel·lectuals reivindiquen que, de manera paral·lela a la ciència, no es

releguin a un segon terme les llengües i la literatura, la filosofia, la història i les arts, ja que són “pilars fonamentals de la civilització i cultura” i per això consideren “imprescindible” garantir que tothom sàpiga llegir i escriure correctament. “I no és broma!”, va advertir el teòleg, que va alertar de l'handicap que suposa actualment el llenguatge inevitable dels mòbils.

Els intel·lectuals proposen que els escriptors clàssics i els grans relats de la Bíblia, com a codi de la cultura occidental, entrin de nou al sistema educatiu, i que l'ensenyament de les llengües modernes no suposi que s'oblidin el grec i el llatí. “No pot ser que un llicenciat no tingui cultura humanística, que és la que construeix la persona; no podem viure en un món que gira només al voltant de la tecnologia, perquè això ens empobreix com a societat”, sosté Puig. ■

Les cares de la notícia

SECRETARI D'ESTAT D'ENERGIA

Alberto Nadal

Així és, si així us sembla

El secretari d'estat d'Energia ha dit que el rebut de la llum que paguen les famílies, o determinades famílies, va baixar l'any passat. Tenint en compte que la factura està augmentant vigorosament des de fa anys, aquesta afirmació sobta, per dir-ho d'una manera suau, després de comparar els rebuts.

PRESIDENT DE L'IEC

Joandomènec Ros

Més formació humanística

L'Institut d'Estudis Catalans i la Facultat de Teologia han promogut un manifest, al qual s'han adherit més de 400 professors i intel·lectuals, en què es reivindica la recuperació del paper de les humanitats des de la primària fins a la universitat. L'objectiu és evitar l'analfabetisme humanístic.

MINISTRE DE JUSTÍCIA

Alberto Ruiz-Gallardón

La justícia, igual per a tothom?

Alberto Ruiz-Gallardón, igual que Esperanza Aguirre, és partidari d'estalviar a la infanta Cristina el tràngol d'haver de fer una passejada davant les càmeres per entrar al jutjat de Palma, el 8 de febrer. És a dir, de fer el que ha de fer tothom, el seu marit inclòs, quan ha de veure el jutge. La justícia no és igual per a tothom?

¿Política cultural o política de mercat?

El dia 16 de gener l'Institut d'Estudis Catalans farà públic un manifest que defensa les humanitats com a eina bàsica en la formació. El paper fa alguns mesos que volta i ha reunit múltiples adhesions. Ja fa anys que parlem de la crisi de l'ensenyament des de diferents punts de vista, però en general la societat –famílies i experts– demana més matemàtiques i més anglès, posant l'accent en la competitivitat d'un jovent abocat a produir en un món global. Demanem a l'escola que formi treballadors. A vegades també es demana a l'escola que atengui la modulació de les emocions, però hem de convenir que la intel·ligència emocional també és un factor de competitivitat. Poques vegades alguna veu reclama més i millor estudi de les humanitats, més i millor cultura a les escoles. Avui pot passar –li va passar al meu fill, que és científic– que facis tota l'escolaritat, batxillerat inclòs, sense que sentis parlar de Shakespeare: i mira que li va agradar llegir *Hamlet*, quan li vaig passar el llibre, i tenia quinze anys!

No sé si el ja enyorat amic Josep Maria Castellet va firmar aquest manifest. Ho hauria fet encantat, això segur. Orfe de mestres, es va forjar com a intel·lectual a base de lectures constants –una tuberculosi aleshores gens exòtica hi va col·laborar–. El bagatge va ser tan intens que li va permetre dues coses: vertebrar i representar el món cultural català, i intercanviar coneixement amb els seus semblants de les cultures veïnes. Era un home seductor, lúcid, obert: profundament humà, doncs. Una

conversa amb ell, i sempre hi estava disposat, era un festival d'intel·ligència i ironia. Somreia amb tanta facilitat! Ara bé, no estava sol. Era una minoria brillant que es va produir durant el franquisme, en circumstàncies pèssimes. Avui continuem tenint humanistes brillants –fins i tot en procés de formació– però segueixen sent una minoria. ¿No serien més interessants, aquest país i aquesta cultura, si l'escola i la política cultural haguessin eixamplat la minoria? Tenim una immensa creativitat i ens fallen alhora la base cultural i els circuits, massa tutelats per la mà oficial. Això ens dona una cultura *light*.

Hem tingut i tenim una política cultural intervencionista però con-

PATRÍCIA GABANCHO

PERIODISTA I ESCRITORA

**El mercat
ens dona una
generació
de creadors
amb un
compromís
molt tènue**

funcionen en el mercat, siguin grans festivals, siguin grans empreses productores. ¿És això el que cal demanar a una política cultural? ¿O preferim risc, imaginació i aquella creativitat capaç de qüestionar-nos? La concentració del pes econòmic en els peixos grossos del mercat deixa desprotegida la creació de nova fornada, que es veu obligada a demostrar que també pot tenir èxit.

És un error confondre política cultural amb mercat: la política ha de modular el mercat, fer-hi entrar allò que la majoria desatén. Avui estem en un procés de *bibianització* de la cultura, amb perdó pel neologisme i per l'anècdota que el provoca. Admeto que és un debat trampós, perquè sóc la primera a admirar la capacitat de la Bibiana Ballbè per connectar amb la part emergent del mercat. Aquesta noia està a la que salta i la segueixo precisament per això: perquè fa molt bé allò que fa. El problema ve quan es porta aquest mercat al cor de la política cultural. El mercat està colonitzat per la frivolitat, per una falta de profunditat a canvi d'una gran capacitat per integrar la tecnologia i el desconcert. ¿No hi ha ningú més?

Aquest mercat, molt viu, ens dona una generació de creadors amb un compromís molt tènue, sigui ideològic davant la crisi, sigui nacional davant el repte del país. Aquest debat l'estan aguantant aquells que vénen de la Transició; el jovent que funciona en la cultura de mercat són triomfadors: són una altra espècie. Però la política i la cultura han d'anar de bracet per sustentar un equilibri social indispensable. Per forjar de preguntes crítiques el relat del que passa. Preguntes que només es poden fer i contestar des de la reflexió que es nodreix de les humanitats, la ventafocs avui dels programes universitaris i escolars. L'ensenyament –i la política cultural– hauria d'estar formant nous Castellet i, sobretot, nous públics per quan aquests Castellet els proposin la vertebració de la cultura del segle XXI. O tindrem un país nou, orfe de grans intel·lectuals.

PERE TORDERA

HUMANIDADES

Intelectuales piden revalorar a los clásicos en la educación

■ Intelectuales y profesores catalanes urgen a recuperar la lectura de los clásicos en escuelas e institutos, y a fomentar las Humanidades en los currículos escolares y universitarios, propuestas que han plasmado en el manifiesto *Unes Humanitats amb futur*, suscrito por 400 personas, y que se entregará hoy a la consellera de Ensenyament, Irene Rigau, y al secretario de Universitats i Investigació, Antoni Castellà. La presentación de documento tuvo lugar en el Institut d'Estudis Catalans (IEC), a cargo del presidente de la institución, Joandomènec Ros; el decano de la Facultad de Teología de Catalunya, Armand Puig; la filósofa Victòria Camps, y el físico David Jou, algunos de los impulsores del texto, el cual plantea cuatro propuestas para mejorar la situación actual de las Humanidades en la enseñanza con el fin de evitar el empobrecimiento del pensamiento y de la ética en la sociedad.

Peor con la Lomce

El manifiesto llega por «la intensa preocupación» para que las Humanidades mantengan la centralidad cultural que necesitan, puesto que son la espina dorsal de la cultura europea y la base de la civilización mundial, y ante la reducción de su atención, que se agravará con la Lomce.

Victòria Camps argumentó que se tiene que aprender a disfrutar de actividades --la lectura, ir a un museo, asistir a un concierto-- que no son experiencias y aventuras inmediatas, sino que requieren un esfuerzo y la capacidad de ser espectador y de comprender una obra de arte.

Miércoles, 15 de enero 2014

LA VANGUARDIA.com | Cultura

Intelectuales catalanes urgen en un manifiesto a recuperar los clásicos en escuelas e institutos

Trasladarán el documento a Rigau y Castellà para fomentar las Humanidades en los currículos

Cultura | 14/01/2014 - 14:38h | Última actualización: 14/01/2014 - 15:04h

Barcelona (EUROPA PRESS). - **Intelectuales** y profesores catalanes han urgido este martes a recuperar la lectura de los clásicos en escuelas e institutos, y a fomentar las Humanidades en los currículos escolares y universitarios, propuestas que han plasmado en el manifiesto **Unas Humanidades con futuro**, suscrito por 400 eruditos que entregarán este jueves a la consellera de Enseñanza, Irene Rigau, y al secretario de Universidades e Investigación, Antoni Castellà.

Así lo han expresado en rueda de prensa en el Institut d'Estudis Catalans (IEC) el presidente de la institución, Joandomènec Ros; el decano de la Facultad de Teología de Catalunya, Armand Puig; la filósofa Victòria Camps, y el físico David Jou, algunos de los impulsores del texto, el cual rehuye la "lamentación" y plantea cuatro propuestas generales y consensuadas para mejorar la situación actual de las Humanidades en la enseñanza con el fin de evitar el empobrecimiento del pensamiento y de la ética en la sociedad.

El manifiesto, que empezó a gestarse en 2011, llega por "la intensa preocupación" para que las Humanidades mantengan la centralidad cultural que necesitan, puesto que son la espina dorsal de la cultura europea y la base de la civilización mundial, y ante la reducción de su atención, que se agravará con la Ley Orgánica de Mejora de la Calidad Educativa (Lomce), impulsada por el ministro de Educación, José Ignacio Wert, han alertado.

"Queremos que la sociedad entienda que nos afecta a todos porque nos jugamos nuestra forma de ser", ha alertado Puig, y Camps ha dicho que se tiene que aprender a disfrutar de actividades --la lectura, ir a un museo, asistir a un concierto-- que no son experiencias y aventuras inmediatas, sino que requieren un esfuerzo y la capacidad de ser espectador y de comprender una obra de arte.

La profesora de Filosofía ha apuntado que el deterioro del aprendizaje de las Humanidades se debe a su aparente inutilidad, puesto que la sociedad actual tiene un sentido "muy economicista" de la utilidad, y también porque los docentes no se han sabido adaptar a las nuevas formas para conectar con la gente.

Así, ha defendido la utilidad de la Filosofía y las Humanidades, que dan una mayor amplitud de la mente a las personas, posibilitan saber plantear problemas, conceptualizar y expresar matices, y ser capaces de argumentar bien: "Para ser un buen poeta es necesario tener la cabeza llena de endecasílabos", ha dicho Camps citando al poeta Jaime Gil de Biedma para ilustrar que es necesario leer mucha poesía para escribir buenos versos.

Entre las propuestas que han puesto sobre la mesa destacan que los alumnos de Secundaria estudien "la historia sagrada" porque la consideran básica para comprender la significación de la religión en la Filosofía y el Arte, en vez de la introducción de asignaturas de Religión y Ética que separen a los alumnos, como propone Wert.

También se han mostrado partidarios de impulsar el aprendizaje de las lenguas modernas y de las antiguas --griego y latín--, que se deben mantener como materias optativas "pero no residuales", y de establecer un canon abierto de autores y obras que resuman el conocimiento humanístico que todo el mundo debería asimilar.

En relación a la universidad, estos intelectuales creen que se debe combinar la especialización con la consideración global de los saberes, y se deben aunar fórmulas inteligentes que introduzcan las Humanidades en las carreras técnicas y viceversa: "No podemos confinar las Humanidades en 'carreras de letras'", apunta el documento.

Han recalcado la importancia de que la cultura humanística utilice las nuevas tecnologías pero sin abandonar del todo los formatos tradicionales, sino haciendo que sean complementarios, y también han defendido que estos conocimientos impregnen los medios de comunicación para que sean comprendidos como un "factor de humanización, de responsabilidad moral y cívica y de crecimiento del espíritu humano".

Intelectuales catalanes urgen en un manifiesto a recuperar los clásicos en las aulas

Europa Press. Barcelona | Actualizada 14/01/2014 a las 14:46

Abogan por recuperar el estudio de "la historia sagrada" e impulsar el aprendizaje del griego y el latín.

Intelectuales y profesores catalanes han urgido este martes a **recuperar la lectura de los clásicos en escuelas e institutos**, y a fomentar las Humanidades en los currículos escolares y universitarios, propuestas que han plasmado en el manifiesto '**Unas Humanidades con futuro**', suscrito por **400 eruditos** que entregarán este jueves a la consellera de Enseñanza, Irene Rigau, y al secretario de Universidades e Investigación, Antoni Castellà.

Así lo han expresado en rueda de prensa en el Institut d'Estudis Catalans (IEC) el presidente de la institución, Joandomènec Ros; el decano de la Facultad de Teología de Cataluña, Armand Puig; la filósofa Victòria Camps, y el físico David Jou, algunos de los impulsores del texto, el cual **rehúye la "lamentación" y plantea cuatro propuestas generales y consensuadas para mejorar la situación actual de las Humanidades** en la enseñanza con el fin de evitar el empobrecimiento del pensamiento y de la ética en la sociedad.

El manifiesto, que empezó a gestarse en 2011, llega por "la intensa preocupación" para que las Humanidades mantengan la centralidad cultural que necesitan, puesto que son la espina dorsal de la cultura europea y la base de la civilización mundial, y ante la reducción de su atención, que se agravará con la Ley Orgánica de Mejora de la Calidad Educativa (Lomce), impulsada por el ministro de Educación, José Ignacio Wert, han alertado.

"Queremos que la sociedad entienda que nos afecta a todos porque nos jugamos nuestra forma de ser", ha alertado Puig, y Camps ha dicho que se tiene que aprender a disfrutar de actividades --a lectura, ir a un museo, asistir a un concierto- que no son experiencias y aventuras inmediatas, sino que requieren un esfuerzo y la capacidad de ser espectador y de comprender una obra de arte.

La profesora de Filosofía **ha apuntado que el deterioro del aprendizaje de las Humanidades se debe a su aparente inutilidad**, puesto que la sociedad actual tiene un sentido "muy economicista" de la utilidad, y también porque los docentes no se han sabido adaptar a las nuevas formas para conectar con la gente.

Así, ha defendido la utilidad de **la Filosofía y las Humanidades, que dan una mayor amplitud de la mente a las personas, posibilitan saber plantear problemas, conceptualizar y expresar matices, y ser capaces de argumentar bien**: "Para ser un buen poeta es necesario tener la cabeza llena de endecasílabos", ha dicho Camps citando al poeta Jaime Gil de Biedma para ilustrar que es necesario leer mucha poesía para escribir buenos versos.

Otras propuestas

Entre las propuestas que han puesto sobre la mesa **destacan que los alumnos de Secundaria estudien "la historia sagrada"** porque la consideran básica para comprender la significación de la religión en la Filosofía y el Arte, en vez de la introducción de asignaturas de Religión y Ética que separen a los alumnos, como propone Wert.

También se han mostrado partidarios de **impulsar el aprendizaje de las lenguas modernas y de las antiguas -griego y latín-**, que se deben mantener como materias optativas "pero no residuales", y de establecer un canon abierto de autores y obras que resuman el conocimiento humanístico que todo el mundo debería asimilar.

En relación a la universidad, estos intelectuales creen que se debe combinar la especialización con la consideración global de los saberes, y se deben aunar fórmulas inteligentes que introduzcan las Humanidades en las carreras técnicas y viceversa: "No podemos confinar las Humanidades en 'carreras de letras'", apunta el documento.

Han recalcado la importancia de que la cultura humanística utilice las nuevas tecnologías pero sin abandonar del todo los formatos tradicionales, sino haciendo que sean complementarios, y también han defendido que estos conocimientos impregnen los medios de comunicación para que sean comprendidos como un "factor de humanización, de responsabilidad moral y cívica y de crecimiento del espíritu humano".

¿Te ha interesado la noticia? Sí (0 %) No (0 %)

- Aragón

La Universidad de Zaragoza es la cuarta en el ranking de aprobados

- Economía

La inflación cerró 2013 en el 0,3%, la más baja desde 1961

- Aragón

La hostelería y el Pirineo atraen a 24.000 empleados de fuera pese al paro en Aragón

- Zaragoza

Los trabajadores de AUZ, "indefensos" ante la nueva normativa de animales

Miércoles, 15 de Enero 2014

NACIONAL INTERNACIONAL ECONOMÍA DEPORTES CULTURA SOCIEDAD CIENCIA COMUNICADOS SERVICIOS

SOCIEDAD ► MEDIO AMBIENTE CONSUMO SUCESOS SALUD

Buscar...

INTELECTUALES CATALANES

Manifiesto para recuperar los clásicos en escuelas e institutos

Directorio

Unas Humanidades
Intelectuales
Rigau Castellà
Universidades

Foto: EUROPA PRESS

Lo trasladarán a Rigau y Castellà para fomentar las Humanidades en los currículos

BARCELONA, 14 Ene. (EUROPA PRESS) -

Intelectuales y profesores catalanes han urgido este martes a recuperar la lectura de los clásicos en escuelas e institutos, y a fomentar las Humanidades en los currículos escolares y universitarios, propuestas que han plasmado en el manifiesto 'Unas Humanidades con futuro', suscrito por 400 eruditos que entregarán este jueves a la consellera de Enseñanza, Irene Rigau, y al secretario de Universidades e Investigación, Antoni Casta

Así lo han expresado en rueda de prensa en el Institut d'Estudis Catalans (IEC) el presidente de la institución, Joandomènec Ros; el decano de la Facultad de Teología de Catalunya, Armand Puig; la filósofa Victòria Camps, y el físico David Jou, algunos de los impulsores del texto, el cual rehuye la "lamentación" y plantea cuatro propuestas generales y consensuadas para mejorar la situación actual de las Humanidades en la enseñanza con el fin de evitar el empobrecimiento del pensamiento y de la ética en la sociedad.

El manifiesto, que empezó a gestarse en 2011, llega por "la intensa preocupación" para que las Humanidades mantengan la centralidad cultural

Últimas noticias

10:20 Abogado del hombre cuyo semen estaba en la ropa de Asunta se reúne con el juez para entregar pruebas y pedir el sumario

10:19 Localizado en Ponferrada (León) en menos de 12 horas el asesino de un taxista en Salamanca

en portada

FORD FOCUS

ver video

chance FAMOSOS Y MODA

que necesitan, puesto que son la espina dorsal de la cultura europea y la base de la civilización mundial, y ante la reducción de su atención, que se agravará con la Ley Orgánica de Mejora de la Calidad Educativa (Lomce), impulsada por el ministro de Educación, José Ignacio Wert, han alertado.

"Queremos que la sociedad entienda que nos afecta a todos porque nos jugamos nuestra forma de ser", ha alertado Puig, y Camps ha dicho que se tiene que aprender a disfrutar de actividades --la lectura, ir a un museo, asistir a un concierto-- que no son experiencias y aventuras inmediatas, sino que requieren un esfuerzo y la capacidad de ser espectador y de comprender una obra de arte.

La profesora de Filosofía ha apuntado que el deterioro del aprendizaje de las Humanidades se debe a su aparente inutilidad, puesto que la sociedad actual tiene un sentido "muy economicista" de la utilidad, y también porque los docentes no se han sabido adaptar a las nuevas formas para conectar con la gente.

Así, ha defendido la utilidad de la Filosofía y las Humanidades, que dan una mayor amplitud de la mente a las personas, posibilitan saber plantear problemas, conceptualizar y expresar matices, y ser capaces de argumentar bien: "Para ser un buen poeta es necesario tener la cabeza llena de endecasílabos", ha dicho Camps citando al poeta Jaime Gil de Biedma para ilustrar que es necesario leer mucha poesía para escribir buenos versos.

OTRAS PROPUESTAS

Entre las propuestas que han puesto sobre la mesa destacan que los alumnos de Secundaria estudien "la historia sagrada" porque la consideran básica para comprender la significación de la religión en la Filosofía y el Arte, en vez de la introducción de asignaturas de Religión y Ética que separen a los alumnos, como propone Wert.

También se han mostrado partidarios de impulsar el aprendizaje de las lenguas modernas y de las antiguas --griego y latín--, que se deben mantener como materias optativas "pero no residuales", y de establecer un canon abierto de autores y obras que resuman el conocimiento humanístico que todo el mundo debería asimilar.

En relación a la universidad, estos intelectuales creen que se debe combinar la especialización con la consideración global de los saberes, y se deben auar fórmulas inteligentes que introduzcan las Humanidades en las carreras técnicas y viceversa: "No podemos confinar las Humanidades en 'carreras de letras'", apunta el documento.

Han recalcado la importancia de que la cultura humanística utilice las nuevas tecnologías pero sin abandonar del todo los formatos tradicionales, sino haciendo que sean complementarios, y también han defendido que estos conocimientos impregnen los medios de comunicación para que sean comprendidos como un "factor de humanización, de responsabilidad moral y cívica y de crecimiento del espíritu humano".

Seguir a @europapress_es 320K seguidores

¿Buscas Pareja Estable?

Me quiere, no me quiere... ¡El Amor que te Quiere en eDarling!

Los médicos odian a este padre

Padre español desvela el secreto para perder peso super rápido desde 39 €. Lee el artículo...

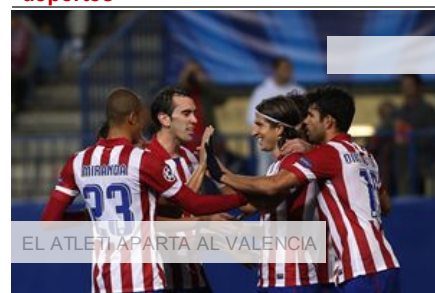
Nuevo iPhone - 17€

Experto en compras desvela cómo los españoles consiguen gangas aprovechando un vacío legal

Publicidad Ligatus

deportes

EL ATLETI APARTA AL VALENCIA

¿Facturas de la luz muy altas?

¡Me niego a seguir pagando!
[¡He encontrado una solución mejor!](#)

Más Leídas

Más Noticias

1. Ortega Lara, otra víctima de ETA y Santiago Abascal crean un nuevo partido
2. Cae preso el noveno implicado en la muerte de Mónica Spear y su esposo
3. Jennifer Lawrence poniendo muecas detrás de Taylor Swift en la alfombra roja de los Globos de Oro
4. Exclusiva: Iñaki Urdangarín: La imputación de la Infanta Cristina le pasa factura
5. Paralizadas las obras en Gamonal a la espera de mayor consenso
6. Mónica Spear, falleció protegiendo a su hija de los disparos
7. Justin Bieber se tatúa la palabra "Amor". ¿Una indirecta hacia Selena Gómez?
8. El Ayuntamiento de Burgos paraliza las obras en el barrio de Gamonal
9. Amy Adams y Jennifer Lawrence vs. Tom Hanks y Alexander Payne: Vencedores y vencidos en los Globos de Oro

400 intelectuales piden más Humanidades en la educación

Proponen reforzar el estudio del griego y el latín o introducir más contenidos humanísticos en las carreras científicas

IVANNA VALLESPÍN | Barcelona | 14 ENE 2014 - 19:18 CET

3

Archivado en: [Intelectuales](#) [Humanidades](#) [Universidad](#) [Cataluña](#) [Educación superior](#) [España](#) [Gente](#) [Sistema educativo](#) [Educación](#) [Sociedad](#)

“Alejarse de las Humanidades empobrece y aísla [...] La mengua de la cultura humanística comporta el empobrecimiento del pensamiento, la precariedad del discurso ético y la pérdida de la cohesión de nuestra civilización”. A partir de estas afirmaciones, más de 400 intelectuales, profesores y diferentes instituciones culturales y académicas [han firmado un manifiesto reivindicando el papel de las humanidades](#) y pidiendo más presencia de esta materia en la educación. El documento, titulado *Unas humanidades con futuro*, se entregará este jueves a los responsables de las políticas educativas –la consejera de Enseñanza, Irene Rigau, y el secretario de Universidades, Antoni Castellà-, en un acto organizado por el Instituto de Estudios Catalanes (IEC).

Los firmantes del manifiesto achacan el declive de las Humanidades a “las últimas transformaciones en el mundo de la enseñanza, los bastos procesos culturales de cambio y las convulsiones en la situación económica y política, con el predominio de la lógica del mercado capitalista”.

Para corregir esta situación, el manifiesto propone reforzar el estudio de las humanidades en la etapa de Secundaria y en la universidad. “Es imprescindible garantizar que todo el mundo sepa hablar, leer y escribir correctamente”, recoge el texto, que también pide el refuerzo del estudio de las lenguas clásicas como el griego o el latín. En cuanto a la universidad, se incide en la necesidad de “combinar la especialización con una consideración global de los saberes. No se pueden confinar las Humanidades a las ‘carreras de letras’”.

El manifiesto, que empezó a gestarse en 2011, cuenta con firmas como Salvador Giner, Armand Puig, Rafael Argullol, Agustí Borrell, Victòria Camps, David Jou, Jordi Llovet o Francesc Torralba, entre otros.

Assistència
Sanitària

Sentiràs que la **teva salut**
està en **bones mans...**

SEGUEIX-NOS A TWITTER

15 gener 2014 10:17

L'IEC impulsa les humanitats per combatre l'empobriment cultural

dBalears | 15 gener 2014 Vistes: 28 vegades

Fotografia d'arxiu d'un acte celebrat a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans de Barcelona.

13-12-2012

| R.C.

«Allunyar-se de les humanitats empobreix i aïlla. És urgent sortir de l'analfabetisme funcional i simbòlic, que deixa grans

buits en el sistema de referències personals i col·lectives i permet submissions i manipulacions. La cultura humanística és una inversió necessària».

Amb aquestes paraules es defensà ahir a Barcelona la necessitat de recuperar i posar en valor la **formació humanística**. Per això, professors de diferents disciplines, sota l'empara de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i de la Facultat de Teologia de Catalunya, han elaborat el manifest *[Unes humanitats amb futur](#)*.

El president de l'IEC, Joandomènec Ros, i el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Armand Puig, la filòsofa Victòria Camps i el físic David Jou presentaren en societat aquest document, que reivindica actuacions concretes en els programes educatius, i que serà lliurat aquest dijous, 16 de gener, a la consellera d'Ensenyament del Principat.

Construcció del país

L'objectiu del manifest, al qual ja s'han adherit prop de quatre-cents intel·lectuals, professors i diferents institucions culturals i acadèmiques, és recuperar el paper de les humanitats en la construcció cultural del país i promoure'n l'aplicació en el camp de l'ensenyament, des de la primària fins a la universitat.

El document destaca que les llengües i la literatura, la filosofia, la història i les arts són els **pilars fonamentals de la civilització i la cultura**, i que per això «és imprescindible garantir que tothom sàpiga parlar, llegir i escriure correctament».

Amb relació a l'ensenyament a la secundària, es proposa que els escriptors clàssics, grecs i llatins i els grans relats de la Bíblia (l'antiga «història sagrada») siguin referents culturals que han de trobar el seu lloc en el currículum escolar. «Cal impulsar l'aprenentatge de les llengües modernes i de les llengües clàssiques (grec i llatí), les quals s'han de mantenir com a matèries optatives però no residuals», diu el document.

Cercar l'equilibri

Pel que fa a la universitat, el document proposa que es combini l'especialització amb una consideració global dels sabers. «Cal plantejar fórmules intel·ligents que facin presents les humanitats a l'interior dels currículums de les carreres tècniques. Concretament, en els currículums escolars i universitaris s'ha de trobar l'equilibri entre les disciplines tècniques i les humanitats».

El document també destaca el paper dels mitjans de comunicació i de les noves tecnologies com a vehicles potents de difusió cultural i «educadors», sobretot de les generacions més joves, i reivindica que «la cultura humanística ha d'entrar dins el món de la comunicació, i cal receptivitat per part dels mitjans perquè això sigui factible».

El portal de l'ACN utilitza cookies per oferir una millor experiència de navegació. Al navegar pel web, acceptes l'ús de les cookies. Pots consultar la nostra política de cookies [aquí](#).

[Acceptar](#)

14.01.2014 - 17.15 h

Professors i intel·lectuals reivindiquen en un manifest més formació humanística

Unes 400 persones s'adhereixen al manifest 'Unes humanitats amb futur', promogut per l'IEC i la Facultat de Teologia

ACN · ID 737758

Barcelona (ACN).- Professors i intel·lectuals han decidit elaborar el manifest 'Unes humanitats amb futur' en el que reivindiquen més formació humanística. De moment, unes 400 persones s'han adherit a aquest document, que és promogut per l'Institut d'Estudis Catalans i la Facultat de Teologia de Catalunya. El document reivindica actuacions concretes en els programes educatius i serà lliurat el pròxim dijous a la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau. L'objectiu del manifest és recuperar el paper de les humanitats en la construcció cultural del país i promoure'n l'aplicació en el camp de l'ensenyament, des de la primària fins a la universitat.

"Allunyar-se de les humanitats empobreix i aïlla (...). És urgent sortir de l'analfabetisme funcional i simbòlic, que deixa grans buits en el sistema de referències personals i col·lectives i permet submissions i manipulacions (...). La cultura humanística és una inversió necessària". Aquesta necessitat de recuperar la formació humanística ha portat professors de diferents disciplines, sota l'empara de l'IEC i de la Facultat de Teologia de Catalunya, a elaborar el manifest. El president de l'IEC, Joandomènec Ros; el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Armand Puig, la filòsofa Victòria Camps i el físic David Jou, han presentat el text, que presenta les llengües i la literatura, la filosofia, la història i les arts com els pilars fonamentals de la civilització i la cultura. Com explica l'IEC, entre altres mesures, es proposa a l'ensenyament a la secundària que els escriptors clàssics, grecs i llatins i els grans relats de la Bíblia siguin referents culturals que han de trobar el seu lloc en el currículum escolar. "Cal impulsar l'aprenentatge de les llengües modernes i de les llengües clàssiques, les quals s'han de mantenir com a matèries optatives però no residuals", assenyala el document.

L'equilibri entre les disciplines tècniques i les humanitats

Respecte la universitat, es proposa que es combini l'especialització amb una consideració global dels sabers. "Cal plantejar fórmules intel·ligents que facin presents les humanitats a l'interior dels currículums de les carreres tècniques. Concretament, en els currículums escolars i universitaris s'ha de trobar l'equilibri entre les disciplines tècniques i les humanitats".

Afegeix	Descarrega	Comparteix	
-------------------------	----------------------------	----------------------------	--

ETIQUETES D'AQUESTA NOTÍCIA

Secció/Subsecció: [Cultura](#), [Societat/Educació](#)

Territori: [Catalunya](#)

Paraules clau: [IEC](#), [Facultat de Teologia](#), [manifest](#), [humanisme](#)